



sreda 10.08.2011, 07:00

PRELISTANO: Solaris

SiOL.net | Kultura | Knjižni moj

Solaris je zgodba o Stiku - tistem med človeško in zunajzemeljsko civilizacijo, morda pa tudi med človekovo zavestjo in podzavestjo.



Avtor: Stanisław Lem
Prevajalka: Tatjana Jamnik
Založba: KUD Police Dubove in Družba Piano, 2010
Cena: 26 evrov (mehka vezava, 217 strani)

Toda za razliko od številnih znanstvenofantastičnih romanov in filmov, v katerih se Zemlja sreča s sicer tujo, a vseeno človekoliko življenjsko obliko, je ta v Solarisu popolnoma drugačna. Pravzaprav je tako nenavadna, da si znanstveniki niso edini niti, ali sploh gre za živečo ali čutečo tvorbo, kaj šele za napredno civilizacijo.

Psiholog dr. Kris Kelvin je eden teh znanstvenikov. Pošljejo ga na vesoljsko postajo v orbiti Solarisa, s skrivnostnim oceanom prekritega planeta, ki so ga zemeljski astronomi odkrili kako stoletje pred tem. Skozi Kelvinovo raziskovanje bralec spozna številne teorije solaristike, ki se trudijo razkriti izvor, delovanje in pomen Solarisa. Te ideje posegajo na številna področja, od filozofije in religije do kemije in matematike, toda nobena dotlej ni pripeljala do končnega cilja - Stika obeh civilizacij. Kako naj govorimo z Njim? Kajti Solaris tudi po stoletju poskusov ne želi komunicirati ...

Ali pa morda vendarle? Kmalu po Kelvinovem prihodu se namreč začnejo dogajati nenavadne stvari, ki prisilijo vse tri prebivalce postaje, da se soočijo s svojimi najbolj globoko v podzavest zakopanimi spomini. In to celo v fizični obliki.

Nekaj časa je bil popularen nazor (ki ga je vneto razširjalo dnevno časopisje), da je misleči ocean, ki obliva celotni Solaris, gigantski možgani, ki našo civilizacijo prekašajo za milijone let razvoja, da je to nekakšen "vesoljski jogi", modrec, posebljena vsevednost, ki je že zdavnaj sprevidela, kako jalovo je sleherno delovanje, in zato v odnosu do nas še naprej kategorično molči.

Je Solaris torej res živ ali le ogledalo naše podzavesti? Je zavedanje le človeku lastna karakteristika, vesoljski inteligenci nepotrebna? Bi jo sploh lahko prepoznali in z njo vzpostavili Stik?

Končna sodba:

Ne gre za lahko poletno branje ali napet ZF-triler s streljanjem vesoljcev v slogu Dneva neodvisnosti. Če nas zanima obzorje razširjujoča psihološka drama, ki se ukvarja z vprašanjem o možnosti komunikacije med tujima civilizacijama in ima nekaj res fantastično izvirnih idej na to temo, potem je prava izbira ta dvakrat tudi za film prirerjena (1972, Tarkovski, SZ in 2002, Soderbergh, ZDA, z Geomom Clooneyem v glavni vlogi) klasika znanstvenofantastične literature izpod peresa poljskega pisatelja Stanisława Lema (1921-2006).

Preberite tudi:



[PRELISTANO: Ko je oslica zagledala angela](#)

Slovenski prevod prvega romana Nicka Cava je baročno razbohoteno delo, kjer se srečata temačna okrutnost in verska blaznost, predvsem pa razširitev motivov, ki smo jih že spoznali v Cavovi glasbi.




[PRELISTANO: Zgodbe izbrisanih prebivalcev](#)

Presunljive zgodbe 27 izbrisanih prebivalcev z imeni ali vsaj vzdevki dvignejo posameznike iz brezosebne množice izbrisanih in problematiko izbrisa predstavijo v novi, še nepoznani luči.



[PRELISTANO: Solar](#)

McEwan tudi tokrat ne bo razočaral bralcev, čeprav številne podrobne analize podnebne krize morda niso najlažje

 branje, je pa zato toliko bolj sproščujoča avtorjeva subtilna satira.

Katarina Žvegelj
